

העברת סמכויות ושטח פעולה – בתי הדין הרבניים

הצעה להחלטה

מחליטים :

1. בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר את שטח הפעולה של יחידת הסמך בתי הדין הרבניים ממשרד המשפטים למשרד לשירותי דת.

על פי סעיפים 9(א)(11) ו-9(ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, על העברת שטח הפעולה תימסר הודעה ליו"ר הכנסת, והיא תובא לידיעת הכנסת.

2. בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר את הסמכויות המוקנות לשר המשפטים לעניין בתי הדין הרבניים לפי המפורט להלן:

א. חוק הדיינים, התשט"ו-1955 (להלן – חוק הדיינים) – למעט הסמכות להיות יושב-ראש הוועדה לבחירת דיינים, ושאר הסמכויות שלפי סעיפים 5–7 לחוק הדיינים והסמכות לקבוע אגרות לפי סעיף 27, אך לרבות הסמכות לבחור טוענת רבנית לחברת הוועדה לפי סיפת סעיף 6(א) לחוק הדיינים – אל השר לשירותי דת.

ב. הסמכות להיות יושב-ראש הוועדה לבחירת דיינים, ויתר הסמכויות שלפי סעיף 5–7 לחוק הדיינים אך למעט הסמכות לבחור טוענת רבנית לחברת הוועדה לפי סיפת סעיף 6(א) לחוק הדיינים – אל השר שייקבע ע"י ראש הממשלה.

ג. לעניין קביעת תקנות או הוראות מינהל הקובעים את סדרי הדין של בתי הדין הרבניים, וכן את כללי האתיקה, סדרי ייצוגם של בעלי דין לפני בתי הדין בידי מי שאינם עורכי דין, וסמכויות מנהליות של אבות בתי הדין – יבוצע תיקון חקיקה שיוסיף חובת התייעצות עם שר המשפטים.

ד. הסמכות לקבל החלטות בית דין משמעותי לפי סעיף 22(א) לחוק הדיינים לידי השר לשירותי דת ולשר המשמש יושב ראש הוועדה לבחירת דיינים לפי סעיף (ב) להחלטה זו.

ה. הסמכות שלפי חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג-1953, אל השר לשירותי דת ויבוצע תיקון חקיקה שיוסיף חובת התייעצות עם שר המשפטים לעניין קביעת סדרי דין כקבוע בסעיף 11 לחוק.

ו. הסמכות שלפי חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה-1995, אל השר לשירותי דת, ויבוצע תיקון חקיקה שיוסיף חובת התייעצות עם שר המשפטים לעניין קביעת סדרי דין כקבוע בסעיף 9 לחוק.

ז. סעיף 1 בחוק נציב תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב-2002, פסקה (3) בהגדרת השר, אל השר לשירותי דת והשר היושב בראש הוועדה לבחירת דיינים כפי סעיף (ב) בהחלטה זו.

העברת הסמכויות כאמור בסעיף זה תובא לאישור הכנסת, כנדרש בסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה.

3. ההחלטה בדבר העברת שטח הפעולה "בתי הדין הרבניים" לפי סעיף 1 תיכנס לתוקף במועד קבלת אישור הכנסת להעברת הסמכויות כאמור בסעיף 2 לעיל.

4. התקציבים ותקני כח האדם הקשורים לשטח הפעולה יועברו ממשרד המשפטים למשרד לשירותי דת בתיאום עם אגף התקציבים, עם משרד המשפטים ועם נציבות שירות המדינה בתוך 14 ימים מיום כניסת החלטה זו לתוקף.

דברי הסבר

רקע כללי

בהתאם להסכם הקואליציוני לכינון הממשלה ה-34 למדינת ישראל בין סיעת "הליכוד" לבין סיעת ש"ס, מיום 4.5.15, ובין סיעת "הליכוד" לבין סיעת "הבית היהודי", מיום 7.5.15, מוצע להעביר את שטח הפעולה "בתי הדין הרבניים" ואת הסמכויות התקציבים והתקנים הכרוכים בו ממשרד המשפטים למשרד לשירותי דת.

סמכות השר לפי סעיף 7(א) תבוצע על בסיס מידע שיקבל מהשר לשירותי דתות. אופן העברת המידע יעוגן בנוהל עבודה פנימי במשרד לשירותי דת.

לפי ההצעה יידרשו בהמשך תיקוני החקיקה ואלו ייעשו בתיאום עם מחלקת ייעוץ וחקיקה (חקיקה) במשרד המשפטים.

בשל העברת הסמכויות לשרים שונים לפי המוצע, מידע הנוגע לממצאים של בית הדין המשמעותי לדיינים יועבר לשרים הנוגעים בדבר, לצורך ביצוע סמכויותיהם.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

העברת שטח הפעולה ממשרד המשפטים למשרד לשירותי דת, כשלעצמה, לא תהא כרוכה בשינוי מצבת כח האדם.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שרת המשפטים – תומכת.

ראש הממשלה – תומך.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 900 מיום 8.10.2003.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת היועץ המשפטי של המשרד לשירותי דת.

סיווגים

סיווג ראשי: 05 ממשלה.

תחום פעולה עיקרי: 06 המגזר הציבורי.

מוגש על ידי השר לשירותי דת

י"ד בתמוז התשע"ה
01 ביולי 2015

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: העברת סמכויות ושטח פעולה – בתי הדין הרבניים

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

העברת שטח הפעולה של יחידת הסמך של הנהלת בתי הדין הרבניים על תקניה ותקציביה ממשרד המשפטים למשרד לשירותי דת. כמו כן: העברת הסמכויות המוקנות לשר המשפטים לעניין בתי הדין הרבניים כמפורט לקמן:

- א. חוק הדיינים, התשט"ו-1955 (להלן – חוק הדיינים) – למעט הסמכות להיות יושב-ראש הוועדה לבחירת דיינים, ושאר הסמכויות שלפי סעיפים 5–7 לחוק הדיינים והסמכות לקבוע אגרות לפי סעיף 27, אך לרבות הסמכות לבחור טוענת רבנית לחברת הוועדה לפי סיפת סעיף 6(א) לחוק הדיינים – אל השר לשירותי דת.
- ב. הסמכות להיות יושב-ראש הוועדה לבחירת דיינים, ויתר הסמכויות שלפי סעיף 5–7 לחוק הדיינים אך למעט הסמכות לבחור טוענת רבנית לחברת הוועדה לפי סיפת סעיף 6(א) לחוק הדיינים – אל השר שייקבע ע"י ראש הממשלה.
- ג. לעניין קביעת תקנות או הוראות מינהל הקובעים את סדרי הדין של בתי הדין הרבניים, וכן את כללי האתיקה, סדרי ייצוגם של בעלי דין לפני בתי הדין בידי מי שאינם עורכי דין, וסמכויות מנהליות של אבות בתי הדין – יבוצע תיקון חקיקה שיוסיף חובת התייעצות עם שר המשפטים.
- ד. הסמכות לקבל החלטות בית דין משמעותי לפי סעיף 22(א) לידי השר לענייני דתות ולשר המשמש יושב ראש הוועדה לבחירת דיינים לפי סעיף (ב) להחלטה זו.
- ה. הסמכות שלפי חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג-1953, אל השר לשירותי דת ויבוצע תיקון חקיקה שיוסיף חובת התייעצות עם שר המשפטים לעניין קביעת סדרי דין כקבוע בסעיף 11 לחוק.
- ו. הסמכות שלפי חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה-1995, אל השר לשירותי דת, ויבוצע תיקון חקיקה שיוסיף חובת התייעצות עם שר המשפטים לעניין קביעת סדרי דין כקבוע בסעיף 9 לחוק.
- ז. סעיף 1 בחוק נציב תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב-2002, פסקה (3) בהגדרת השר, אל השר לשירותי דת והשר היושב בראש הוועדה לבחירת דיינים כפי סעיף (ב) בהחלטה זו.

העברת סמכויות המוקנות לשר המשפטים בהתאם לחוקים המפורטים דורשת אישור הכנסת, בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד הממשלה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

במסגרת ההצעה מוצע להטיל את הסמכות לכהן כיושב ראש הוועדה לבחירת דיינים על שר שייקבע ע"י ראש הממשלה. לטעמנו, אין בקביעה זו משום פגיעה בסמכויות השר לשירותי דת ובתפקודו בכל הקשור להנהלת בתי הדין הרבניים, כמו גם בתפקודם של בתי הדין הרבניים עצמם.

סמכות השר לפי סעיף 7(א) לחוק הדיינים תבוצע על בסיס מידע שיקבל מהשר לשירותי דתות. אופן העברת המידע יעוגן בנוהל עבודה פנימי במשרד לשירותי דת. חובת הסודיות הקיימת לפי סעיף 13 לחוק נציב תלונות הציבור על שופטים מוסדרת

באמצעות העברת הסמכות לשני השרים – הן לשר לשירותי דת והן לשר שיכהן בתפקיד יושב ראש הוועדה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

היועצת המשפטית של משרד המשפטים: אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

היועצת המשפטית של משרד רח"מ: אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

היועץ המשפטי של הנהלת בתי הדין הרבניים: אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אינני רואה כל מניעה משפטית לאשר את ההצעה. **ישראל פת, עו"ד**

היועץ המשפטי
המשרד לשירותי דת

היועץ המשפטי
המשרד לשירותי דת

ישראל פת, עו"ד

חתימה